

Slova odpovědí během rozhovoru volí Luboš Pospíšil stejně pečlivě, jako vybírá poezii pro svá alba. To nejnovější, *Soukromá elegie*, vyšlo před měsícem a pokřtěno bylo 5. listopadu v pražské Akropoli.

FILIP TOMÁŠEK
publicista

LN Je pro vás dokončené album uzavřením nějaké etapy?

Vždy je to pro mne shrnutí jedné kapitoly, každá deska mapuje jisté období, a když je hotová, je v tom i jakási úleva. Člověk má určitá očekávání a s odstupem by samozřejmě tu a tam něco změnil. Nicméně, tentokrát bych maximálně pozměnil něco málo pouze u sebe, s výkonem zbytku kapely jsem naprosto spokojený.

LN Soukromá elegie je textově vcelku eklektická. Šlo o záměr, nebo to přirozeně vyplynulo?

Něco mezi. Chtěl jsem, aby básník Pavel Šrut napsal ještě další texty, kromě těch tří, které na albu jsou. Ale zdravotní stav mu to bohužel nedovolil. Volil jsem tedy řešení jiné, vybíral jsem ze starších textů Jana Sahary Hedla, navíc náš kapelník Ondřej Fencel se textařsky velmi vypracoval, píše třeba pro Lenku Dusilovou. Jeho text *Zimní čas* považuji za vynikající a hodně jsem o něj stál.

LN Pokračování slavné Kariny vzniklo cíleně pro nové album, nebo je staršího data?

To je idea Pavla Šruta, nicméně jeho pojetí ženy jménem Karina je v obou případech jiné. První „Píši Vám, Karino“ souviselo s Ortenem, to druhé, aktuálnější, vychází z francouzské poezie, z Rimbaulta. Nahrávka už existovala, ale chtěl jsem pozměnit aranžmá, je nyní bohatší, výpravnější, což si ten text zasloužil. On Pavel Šrut se někdy jeví jako příliš vážný, ale jeho vzácnou předností je, že vždy má ve svých textech v druhém plánu naději, je to básník vlídný.

Michal je se skladbou svázán. Ta kolej se ve skutečnosti jmenovala Kim Ir-senova kolej, na počest korejského vůdce.

Asi by nebyla tak oblíbená, kdyby to bylo přesně podle pravdy.

”

LN Vaším blízkým kolegou byl nedávno zesnulý Petr Skoumal. Neplánujete pro Soukromou elegii nějakou spolupráci?

Stál jsem o to hodně. Dostal ode mne například Hedlův text *Starý pár*. Říkal, že by rád něco zkusil, ale že se momentálně necítí tak ve formě, aby mohl cokoli pustit ven, tedy aby si za tím mohl stát. Dohodli jsme se, že nebudeme tlačit na pilu, necháme tomu volný průběh a v budoucnu že bychom se sešli nad nějakou jinou práci. Což už se nestane. Petr byl velmi významný autor. Nevím, zda v té oblasti, kterou se on zabýval – ať už scénická hudba, filmová muzika, nebo tvorba pro děti, je dnes vůbec někdo srovnatelný, někdo, kdo by to uměl tak jako on.

LN Mluvíme-li o Skoumalovi, musím se zeptat na jeho Kolej Yesterday. Je mi záhadou, proč jste ji přenechal Michalu Prokopovi.

Teď už to je passé, to už je zkrátka Prokopova píseň. Já ji dokonce párkrát hrál na koncertech, když vznikla. Ale výhradně akusticky. Nikdy jsem ji nehrál s kapelou. A také nikdy v tom aranžmá,

Na koncerty Luboše Pospíšila chodí stále více velmi mladých lidí. „Moji hudbu si našli, i když žádnou z desek třeba po rodičích doma neměli. Je to příjemné,“ říká.

FOTO ARCHIV

Elegie a vlídný básník

Zpěvák Luboš Pospíšil začínal v roce 1969 v oblíbeném C&K Vocalu, brzy si získal přízeň posluchačů i kritiky díky osobitému písničkářství ve spojení s poetickými texty. Nyní představuje nové, v pořadí desáté album. Písně si psal převážně sám, v plánu byla i spolupráce s Petrem Skoumalem.

kteří právě Petr Skoumal svým demosiňkem naznačil. I sám Michal několikrát říkal, že jsem s tím příběhem spojený, nicméně výsledek je jednoznačný: je to jeho píseň, on ji proslavil. Tečka. Jinak ta kolej se ve skutečnosti jmenovala Kim Ir-senova kolej, na počest velkého korejského vůdce. Asi by nebyla tak oblíbená, kdyby to bylo přesně podle pravdy. (smích)

LN ... a přišli bychom i o náznak výtečného motivu z Yesterday na konci refrénu! Ale zpět do současnosti. Prý nejste přítel internetu, sociálních sítí...

Ony ty počítačové věci rychle naskakují, vyvíjejí se, a pokud člověk vše nesleduje intenzivně, ani o různých nových možnostech neví, nezná je. E-mail jsem například nějaký čas i měl. Teď jsem to ponechal spíše stranou, ale už jsem se rozhodl, že v tomto ohledu zase něco podniknu, ale tak říkajíc kontrolovaně. Pro mne mají kouzlo klasické způsoby komunikace, stále používám poštu, vyhovuje mi hmatatelná korespondence.

LN Díky internetu nicméně získává nové možnosti distribuce i konzumace hudby.

Ano. Já jsem moc rád, že Supraphon má i online prodej, nabídku, ukázky atd. Nemusím se o to v tomto směru nikterak starat, což je výhodné. Současně díky těm dostupnostem dochází obecně k třídění, řada lidí si navykla vzít si z desky jen to, co právě letí, a ostatnímu se nevěnuje. Zdá se mi, že doba příliš nepřeje albům jako takovým. Bohužel to souvisí i s jakýmsi komplotem komerčních rádií, která zkrátka nemají chuť cokoli nového objevovat.

LN Zpíváte striktně česky, zatímco řada interpretů dává přednost angličtině. Není to škoda, když české kapely nechtějí zpívat ve své mateřštině?

Vnímám to z několika pohledů. V podstatě je divné, když kapela zpívá anglicky a hodlá uspět na českém trhu. Ale pokud má někdo vizi, že jeho anglické texty jsou natolik kvalitní, že by s nimi bylo možné prorazit i mimo naše území, tak to je správně, ať to určitě udělá. Avšak zatím je velmi málo jmen a příkladů, že by se to někomu opravdu povedlo. Když se bavím s lidmi, kteří angličtinou vládnou skvěle, říkají, že české texty jsou obsahově kvalitnější než běžný zahraniční standard. Zdá se, že to naše prostředí je jaksi náročnější, na dobré úrovni. Ale možná že někteří interpreti se právě za angličtinu schovávají, neb nemají v češtině co nabídnout.

LN Vy sám si texty vybíráte velmi pečlivě. A občas si také nějaký napíšete.

Mám obrovské štěstí, že se kolem mne pohybovali a pohybují lidé, kteří svoji profesi moc dobře umí. Například, ono se to moc neví, ale Pavel Šrut je jedním z mála básníků, kteří získali obě zásadní zdejší autorská ocenění: Cenu Jaroslava Seiferta i Cenu Karla Čapka. Což není náhoda, já nejsem básník, takže se s lidmi, jako je Šrut nebo Hedl nebo i Ladislav Kantor, případně Pepa Lábus, nemíním vůbec poměřovat. Jsou však hudební nápady, o kterých mám nějakou konkrétní představu, a tak si zkusím, zda bych na to stačil. Několik jednotlivostí jsem si během těch let dovolil, ale jsou to spíše výjimky.

LN Původním povoláním jste učitel. Za katedru se vám nechtělo?

Už když jsem dělal školu, jezdil jsem a hrál v C&K Vocalu, takže bylo záhy jasné, že učit nebudu. Ale kromě matematiky jsem vystudoval i zeměpis a to se mi hodí do dneška. Při ježdění po republice je zeměpis disciplínou, která velmi usnadňuje život. Kole-

gové, kteří mají orientační antitalent, často žasnou, jaké zkratky člověk všude zná, kupříkladu.

LN Další zajímavou zkušeností musela být práce v reklamě.

Asi čtyři roky jsem se částečně podílel na několika kampaních, byl to takový veselý podnik na sklonku století, „kreativní shop“, společně s Lou Fanánkem Hagemem (Tři sestry) a Robertem Nebřenským (Vltava). Brali jsme to především jako zábavu, ale jakýmsi záhadným způsobem nám ty nápady u klientů procházely. Vzpomínáte například na slogan „Motor, který neslyšíte“? Tak tomu jsme při vymýšlení nedávali prakticky žádnou naději. (smích)

Tehdy se nahrávalo podle edičního plánu, který se tvořil dlouho dopředu.

A do tohoto čekacího listu se vždycky ještě nacpali někteří z protežovaných prominentů, kteří šli zcela mimo pořadí.

”

LN Témata vašich písní jsou v nejlepší slova smyslu nadčasová; záměrně nereflktují třeba politiku. Sociální komentář vás neláká?

Na desce ze začátku 90. let, Třináctá komora, Šrut asi ve dvou textech lehce zareagoval na takzvané revoluční události. A po několika letech mi říkal, ať už je nikde nehraju. Že si nepřeje, aby se o tom mluvilo. Ony jsou to větší časové události módního typu, a pokud se to objeví

v tvorbě, většinou to nepřežije, protože se zase objeví nové problémy, doba nabídne nové průšvihy a je třeba se zaměřit zase jinam. Nemá cenu se tím zabývat.

LN Nicméně v biografii na vašem webu je uvedeno, že vydání debutu (Tehle vítr jsem měl rád) se zpozdilo z „dobových důvodů“. To zní přísně...

Fakt je, že na tu desku se čekalo čtyři roky. Tehdy se nahrávalo podle edičního plánu, který se tvořil dlouho dopředu. A do tohoto čekacího listu se vždy ještě nacpali někteří z protežovaných prominentů, kteří šli mimo pořadí. Takže ti, co už tam poctivě byli ve frontě, se zase odsunuli dál. My všichni kolem Mišika, Marsyas a tak, jsme poctivě čekali v té řadě. Zatímco někteří vydávali alba prakticky každý rok. A proto Tehle vítr nabral takový skluz.

LN Takže nešlo o jakýsi politický podtext z hlediska tvorby...

Částečně vlastně také. Texty se schvalovaly, opravovaly se, klidně i několikrát. V C&K Vocalu bylo jednou z devatenácti textů, které přicházely v úvahu pro album, v první fázi celkem sedmnáct zpochybněno textovou komisí. Takže Láďa Kantor na tom pak velmi usilovně pracoval, aby se to skóre alespoň zkorigovalo, třeba na osm.

LN Naštěstí vám nezakázali „...a nestřílejte na milence“, neb to je v zásadě pozitivní a mírotvorná výzva.

Na té desce toho naopak bylo zakázáno poměrně hodně! Nesměl být jmenován Orten, ve skladbě Jekyll a Hyde nesměla být žádná další anglická slova, Kuřata v igelitu měla ještě druhý název, Xaverovské science-fiction, což se muselo samozřejmě škrtnout. A Pavel Šrut musel připsat takzvané optimistickou sloku, jelikož komise uznala, že „text je tak zásadně pesimistický,

že se nehodí ke zveřejnění“. Napsal tedy tak strašně optimistickou sloku, až jsme z toho měli srandu. Výhodou bylo, že oni řadě věcí u jeho textů vlastně vůbec nerozuměli, takže těžko rozeznávali, jak on to vlastně myslí. Tak jsme to měli většinou docela dobře.

LN Prozradili mi na vás, že prý s chutí sážete...

To je jen rekreační zábava, žádné gamblerství u mě opravdu nehrozí a zapomněl jsem ani neprohrávám. A tak mi to vyhovuje. Nejraději sáším na tenis, hlavně na naše ženy se sází výborně. Je jich osm v první stovce, což znamená, že jsou na tom všechny hodně dobře!

LN A co například houbaření?

Letos mám nasušeno na celý rok! Mimochoodem, vedle domu jsem si před dvanácti lety zasadil břizu a zapomněl jsem skácet, takže dnes je o pět metrů vyšší než můj dům. A letos mi pod tou břizou vyrostlo deset krásných březových kozáků. Tudíž občas ani nemusím na houby nikam daleko. Podívám se z okna, a když tam nějaká nová je, jdu si ji ukrojit. Tu břizu jsem tehdy vydloubl v lese. Zřejmě si s sebou přinesla i to okolní podhoubí. Je zajímavé, že dvanáct let tam nic nevyrostlo, až najednou teď. Tak si to užívám.

LUBOŠ POSPÍŠIL

Narodil se v roce 1950, roku 1969 odstartoval hudební kariéru v řadách populárního C&K Vocalu, prvním sólovým albem bylo LP *Tehle vítr jsem měl rád* (1982). Od roku 2007 je aktivní formace 5P Luboše Pospíšila, do které přizval generačně mladší spolupráce a autory. Na kontě mají již tři společná CD (*Příznaky lásky*, 2008; *Chutnáš po cizím ovoci*, 2011; *Soukromá elegie*, 2014).